POZNÁVÁNÍ PLASKÉ KRAJINY

Okolí města Plasy skýtá velmi cennou přírodnou hodnotou - krajinu bohatou na kvalitní historické a přírodní fragmenty. Klášter Plasy je srdcem této historické krajiny a hospodářské dvory jsou jeho nedílnou součástí. Jejich propojením lze vytvořit dobře prostupnou obytnou krajinu s historickým odkazem.

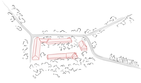

Projekt se zabývá velce rozsáhlým územím dřívějšího Plaského panství. Mezi jeho nejdůležitější cíle patří obnova historických barokních cest a zvýšení vody v krajině, změna struktury polí pomocí hrotky remízků a lineové vegetace a v neposlední řadě se projekt zabývá návrhem nových hranic krajinné památkové zóny Plasko.

Výsledkem je fungující, dobře prostupná a obytná krajina se silným odkazem k dějinám Plaského panství.

Návrh je spojením jednotlivých vrstev. Vrstva historická odkazuje na Plaské panství s klášterem Plasy jako hlavním bodem a na obnovu historicky významných cest. Vegetační vrstva obsahuje návrh lineové vegetace podél cest a vodních toků. Vrstva vody zahrnuje zadržení vody v krajině a zpomalení odtoku vody z území. Vrstva prostupnosti a obytnosti navrhuje turistické trasy a místa k zastavení. Návrh je průnikem všech těchto vrstev a podpory biodiversity s prvky ÚSES.

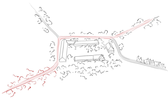

Projekt se také zabývá hranicemi krajinné památkové zóny Plasko. Ochrana této historické komponované krajiny je důležitá pro budoucí generace a pro českou krajinu obecně.

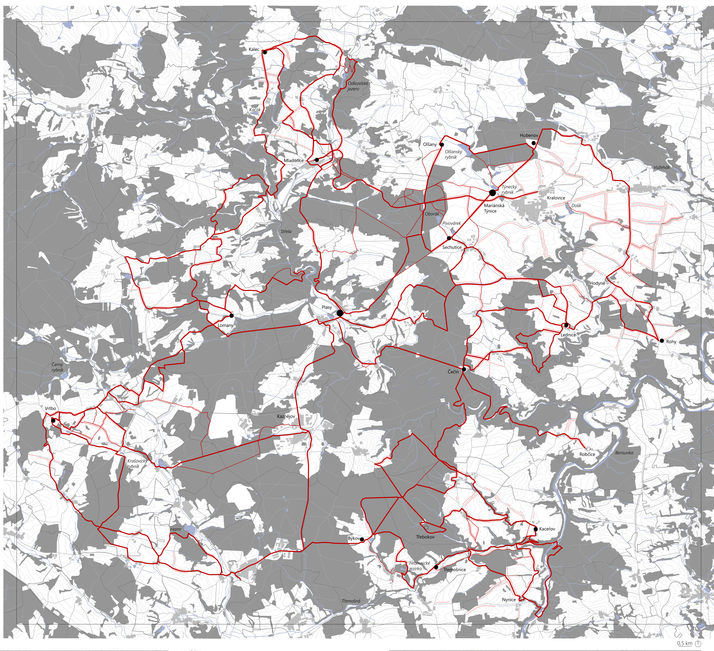

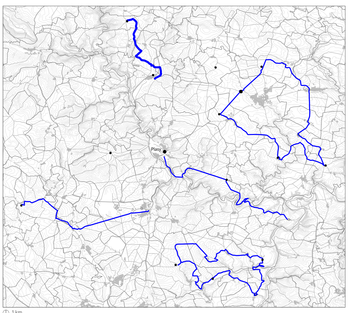

U VODY

délka turistické trasy: 6,5 km
terénní převýšení: 168 m
náročnost trasy: P1-2, C1-2

Nové navržené spojení na severním okraji Přírodního parku Horní Střela, vedoucí okolím vodních toků (Chrášťovický, Mladotický), je alternativou pro pěší spojení Kalce a Mladotic s exemplář všeho, co tato pestrá lokalita nabízí. Klidná krajina říčních niv, bohaté biotopy pramenišť a vodních toků či výhledy z vrcholků v okolí, to vše lze okusit při procházce v této lokalitě.

Trasa Kalec-Mladotice je určena jako alternativa spojení, které v dnešní době vede po silnici. Nové cesty s doprovodnou vegetací rozdělují pole a dotýkají se zajímavých míst v oblasti, jikrymi jsou například Křížky či studánky.

křížová cesta Hlubická, setský statek U Lukáš
zámecký dvůr Kalec
zámek Velká Černá Hať
místo zastavení
řeka Střela
barokní kaple Panny Marie (Santini)

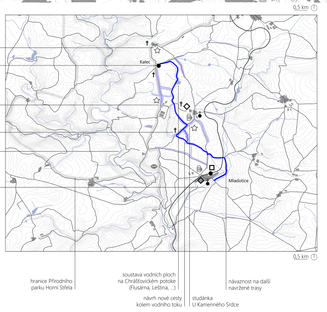

hranice Přírodního parku Horní Střela
soustava vodních ploch na Chrášťovickém potoce (Pluskárna, Lužina, ...)
návrh nové cesty kolem vodního toku
studánka U Kamenného Srdce
návaznost na další navržené trasy

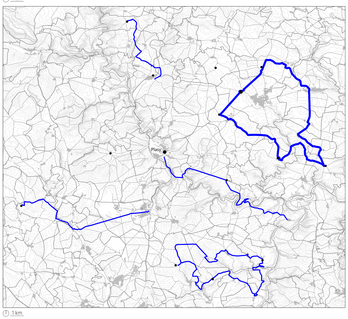

KOL KRAJOVIC

délka turistické trasy: 30 km
terénní převýšení: 168 m
náročnost trasy: P4, C2-3

Polykruhová okruh vedoucí okolím Kraiovic je určen v první řadě pro cyklisty, pro které je velmi atraktivní vizuální kontakt se středem okruhu i s trasou před ním, ale také pro pěší turisty, kteří si mohou vybrat trasy alternativní a krajinu si pokládně projít.

Na trase jsou mnohá zastavení s možností ubytování a občerstvení a také zastávky autobusu a vlaku, které lze využít k vaniování délky trasy.

Tento velký okruh prochází cenným Žatemi plaské krajiny a zároveň zasahuje přímé komponovanou hlavní osou, vedoucí z Plas ke dvoru Hubenov, a nebo volnou krajinou s velkými plochami polí. Na taková místa projekt navrhuje rozdělení těchto zemědělských ploch vegetací, která doprovodí nová pěší spojení či cesty bez zelené a vytvoří novou značku plaské krajiny oblast bez širých holých lánů, ale stále s vizuálním kontaktem a vztahem k historii.

hospodářský dvůr Hubenov
doplnění vegetace v okolí vodních toků a cest
obnova historické cesty
rozcestí s křížem, místo zastavení
hospodářský dvůr Sechutice
zvonice
zámeček Lednice

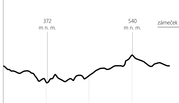

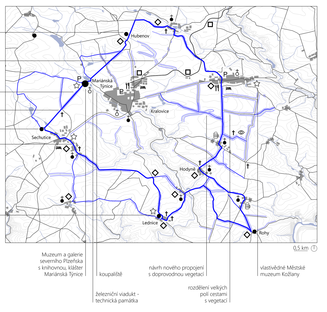

Muzeum a galerie severního Plzeňska s knihovnou, klášter Mariánská Týnice
koupaliště
návrh nového propojení s doprovodnou vegetací
rozdělení velkých polí cestami s vegetací
železniční viadukt - technická památka
vlastivědné Městské muzeum Kožlany

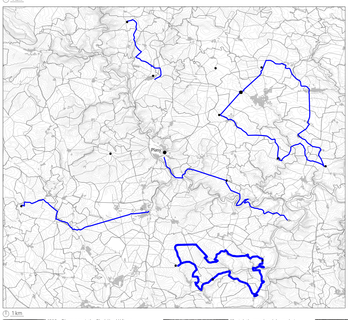

JŽNÍ DVORY

délka turistické trasy: 27 km
terénní převýšení: 176 m
náročnost trasy: P4, C2-3

Spojení lokací dochovaných i zaniklých hospodářských dvorů atraktivními cestami kolem vodních toků a přírodních i kulturních památek v libovolné krajině má potenciál tvořit romantiku trasy s mnoha alternativami pro pěší i cyklisty.

Trasa Jižní dvory nabízí největší koncentraci historických hospodářských sídel a jejich původních lokací a zároveň prochází například okolo Hromnického potoka s místem odpočinku a příležitostným místem O kaleni renesančního zámku Kacerlov.

Návaznost na další okruhy vytváří nesčetné množství možností pro objevování plaské krajiny a jejích historických vazeb.

venecká památková zóna Jarov
zámecký statek Bykev
přírodní památka Hromnické jezírko

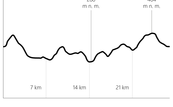

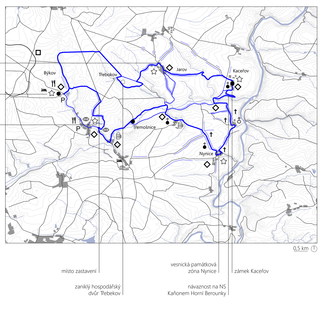

místo zastavení
zaniklý hospodářský dvůr Třebotov
veneckká památková zóna Nýrsko
návaznost na NS Kařonem Horní Berounky
zámek Kacerlov

1230 - Týnec v majetku Plaského kláštera
1250 - je v Týnci uváděn kostel sv. Petra a Pavla
1450 - vznik Lipové aleje z Kralovic
na konci 17. století - výstavba celého probuzení
1730 - 1734 - barokní hospodářský dvůr
Od roku 1964 je chráněno jako kulturní památka
2009 - Národní kulturní památka

Mariánská Týnice

1230 - Cisterciácká grange
18. století - barokní grangedvůr
objekty patří do soukromého vlastnictví
na objekty se nevztahuje Žádná památková ochrana

Mlýny

1114 - založení kláštera
1240 - 1419 - vzpoury do hussitských válek
(ve 14. století vlastní 70 vesnic)
1419 - 1648 - husitský útum a Třicetiletá válka
po Třicetileté válce - nástupní éro zpět, barokní rozvoj
Roku 1995 byl Týnský klášter prohlášen za NKP a dnes
jej spravuje Národní památkový ústav

Plasy

1183 - Cisterciácká grange
1542 - posaveno nové (renesanční) - Gláčeřové
zachovány v objektu dvorní sýpky
1699 - barokní dvůr (arch. M. Kondé)
1721 - 1991 - zbrojnovská sýpka
na seznamu zřícenějších renovových památek

Sechutice

1337 - vznik vsi Hubenov
1730 - 1734 - barokní hospodářský dvůr
(J. B. Santini)
objekty jsou kulturní památkou

Hubenov

12. století - první zmínka o obci
1250 - ves byla Cisterciácky zrušena a byla
založena hospodářská grange
1944 - ves zbrouena zákupním právem
a grange zrušena

Hradišťko

1558 - první zmínka o obci Bjkov
1703 - 1705 - nový barokní dvůr nyní
nese Zámecký statek Bjkov (muzeum)
objekty jsou kulturní památkou

Bjkov

pol. 12. století - první zmínka o osadě
1250 - vznik hospodářského dvora
14. století - hospodářský dvůr zrušen,
vznik obce

Kozojedy

13. / 14. století - postaven hrad
1659 - hrad uváděn jako pustý, je zde
zmínován hospodářský dvůr

Nezdice

1376 - první zmínka o obci
1541 - započata stavba renesan. zámku
1558 - bal při zámku pivovar, dvůr, ovčín
2. pol. 17. století - byl dvůr opraven
Dvůr je v současné době neudržován
Zámek je od roku 1964 je chráněn jako
kulturní památka

Kozolupy

Na místě bývalé grange, která se
nacházela severozápadně od hájovny, je
vyšetřen ovcovy sad.
V prostoru zaniklé vesnice z 12. století bylo
zdáhavou okrouhlé hrobliště o průměru 60 m.

Lužec

1192 - první zmínka o obci
1250 - v majetku plaského kláštera jako grange
1 pol. 16. století - dvůr obnoven (v ovčín,
k uzdrcbám a z rybníky)
1 pol. 20. století - vznik dvou usadeb
2. pol. 17. století - nový barokní dvůr
1945 - obec vyhořela a nebyla obnovena

Ohrada

dvůr je v současnosti hospodářsky využíván
pol. 16. století - vznik dvora (součást
panství hradu Kralovic)
1678 - dvůr je součástí plaského kláštera
1725 - nový barokní dvůr
nyní je dvůr v soukromém vlastnictví
objekty jsou kulturní památkou

Bykev

1186 - první zmínka o obci
1250 - ves je zrušena a Nýrsce jsou
uváděny jako grange
1368 - ves obnovena, grange byla zrušena
1 pol. 16. století - byl dvůr opraven
V současné době jsou Nýrsce vesnickou pam.
zónou. Od r. 1958 je kaple Sv. Kateřiny
(hrádek) jako KP ČR.

Nýrsce

1379 - první zmínka o vsi
1 pol. 20. století - vznik Horní Berounky
Nachází se zde zvonice a bočí mlýn

Jarov

1339 - první zmínka o obci
16. - 17. století - vznik barokního hospodář
dvora na místě vsi
pol. 18. století - vznikla kaplička sv. Floriána
objekty jsou kulturní památkou

Jarov

1234 - první zmínka o obci
16. století - první zmínky o hospod. dvoru
1710 - 1716 - nový barokní hospod. dvůr
(J. B. Santini)
2012 - dvůr Kaler, s jednoplrn kouplla rodina
Waltera Schmalgma z Německa
objekty jsou kulturní památkou

Kacerlov

13. století - první zmínka o obci
15. století - obec zaniká
1558 - vznik hospodářského dvora
1755 - 1764 - barokní přestavba dvora
Ones z původních staveb dvora zbyvá jen
studzla, na místě kříží dojí nové budovy
firmy Truhlářství Kratt

Třebotov

13. století - ves zakázána Cisterciácky
14. století - vznik dvůr v tvrzi
16. století - dvůr zaniká

Mladotice

12. století - hospod. dvůr s románskou kapli
16. století - pozvedlé kaple nahrazena novou
1708 - 1710 - nová barokní kaple (J. B. Santini)
od roku 1964 - kulturní památka
2000-2009 - rekonstrukce kaple
V domě č. p. 71 je dochováno dřevěné
stavení typového klášterního dvora
s pozdně gotickým portálem do sklepa

ATELIÉR SALZMANN/BEČVÁŘOVÁ | ATV | FA ČVUT | ZS 2020/2021 | HANA VEŠTŠÍKOVÁ